

Elskere af vore danske Skove . . . erkendes at være paa Tide . . . at virksomme Reforme [i Praxis og Lovgivning] sættes paa Dagsordenen herhjemme“. Ordene viser, at Hr. *Berthelsen* i denne Sag helt forveksler sine egne Ønsker med den foreliggende Virkelighed, som han aabenbart ikke kender.

Dette svarer godt til det mere end mærkelige, retslig-økonomiske Resultat, Hr. *Berthelsen* som Medlem af Overskyldraadet er kommet til: Samfundet har lagt et Baand, en Raadighedsindskrænkning, paa Skovejeren, altsaa skal denne betale højere Skat af sin baandlagte Skov end af Ejendom uden Baand! Det klassiske Ord om forudfattede Meninger: „quod erat demonstrandum“ melder sig uvilkaarligt i ens Bevidsthed.

Den ærede Forfatters Ord om „Elskere“ tør vel tages som Udtryk for, at han regner sig selv blandt Vennerne af vore danske Skove. I saa Fald maa jeg paa de danske Skoves Vegne bruge et andet klassisk Ord om Hr. *Berthelsen* og hans Meningsfæller: „Gud bevare mig for mine Venner; o. s. v. . .“

C. V. Prytz.

III.

Skovlovgivningen og Skovvurdering.

Hr. Godsinspektør *S. Berthelsens* fornævnte Artikel er anlagt meget teoretisk, hvilket allerede fremgaar af Indledningen, hvori bl. a. udtales: „At udfinde en dansk Skovs rette økonomiske Værdi er en praktisk økonomisk Opgave, som maa hente adskillig Vejledning fra de tre forskellige Videnskaber, mellem hvilke Vurderingsvidenskaben ligger som et Grænseomraade: Retsvidenskab, Nationaløkonomi og Skovbrugslære, — saavist som Skovenes Værdi er afhængig af deres Retsforhold, Økonomiforhold og Naturforhold.“ Godsinspektøren kommer derefter ind paa en Behandling af Skovforordningen af ²⁷/₉ 1805, senere paa Omtale af Nationaløkonomi og Skovbrugslære, samt endelig paa Forslag angaaende Skovvurdering og Beskatningsprinciper.

Imidlertid hviler Hr. Godsinspektør *Berthelsens* Fremstilling paa væsentlige Punkter formentlig paa saa store Misforstaaelser eller paa saa urigtige Paastande angaaende saavel Skovforordningens Fortolkning som angaaende dansk Skovbrugs Historie, Formaal og Arbejdsmaader, at det vilde være et omstændeligt Arbejde at gendrive alle de udførligt opstillede Teorier. Men jeg finder Anledning til at gendrive nogle deraf, idet jeg i

Elskere af vore danske Skove . . . erkendes at være paa Tide . . . at virksomme Reforme [i Praxis og Lovgivning] sættes paa Dagsordenen herhjemme“. Ordene viser, at Hr. *Berthelsen* i denne Sag helt forveksler sine egne Ønsker med den foreliggende Virkelighed, som han aabenbart ikke kender.

Dette svarer godt til det mere end mærkelige, retslig-økonomiske Resultat, Hr. *Berthelsen* som Medlem af Overskyldraadet er kommet til: Samfundet har lagt et Baand, en Raadighedsindskrænkning, paa Skovejeren, altsaa skal denne betale højere Skat af sin baandlagte Skov end af Ejendom uden Baand! Det klassiske Ord om forudfattede Meninger: „quod erat demonstrandum“ melder sig uvilkaarligt i ens Bevidsthed.

Den ærede Forfatters Ord om „Elskere“ tør vel tages som Udtryk for, at han regner sig selv blandt Vennerne af vore danske Skove. I saa Fald maa jeg paa de danske Skoves Vegne bruge et andet klassisk Ord om Hr. *Berthelsen* og hans Meningsfæller: „Gud bevare mig for mine Venner; o. s. v. . .“

C. V. Prytz.

III.

Skovlovgivningen og Skovvurdering.

Hr. Godsinspektør *S. Berthelsens* fornævnte Artikel er anlagt meget teoretisk, hvilket allerede fremgaar af Indledningen, hvori bl. a. udtales: „At udfinde en dansk Skovs rette økonomiske Værdi er en praktisk økonomisk Opgave, som maa hente adskillig Vejledning fra de tre forskellige Videnskaber, mellem hvilke Vurderingsvidenskaben ligger som et Grænseomraade: Retsvidenskab, Nationaløkonomi og Skovbrugslære, — saavist som Skovenes Værdi er afhængig af deres Retsforhold, Økonomiforhold og Naturforhold.“ Godsinspektøren kommer derefter ind paa en Behandling af Skovforordningen af ²⁷/₉ 1805, senere paa Omtale af Nationaløkonomi og Skovbrugslære, samt endelig paa Forslag angaaende Skovvurdering og Beskatningsprinciper.

Imidlertid hviler Hr. Godsinspektør *Berthelsens* Fremstilling paa væsentlige Punkter formentlig paa saa store Misforstaaelser eller paa saa urigtige Paastande angaaende saavel Skovforordningens Fortolkning som angaaende dansk Skovbrugs Historie, Formaal og Arbejdsmaader, at det vilde være et omstændeligt Arbejde at gendrive alle de udførligt opstillede Teorier. Men jeg finder Anledning til at gendrive nogle deraf, idet jeg i

Hovedsagen holder mig til Spørgsmaalet: Skovforordningen af 27/9 1805.

Allerede paa første Side i nævnte Artikel kommer Misforstaaelsen til Orde, idet der siges, at Forordn. af 27/9 1805 „i betydelig Grad har begrændset de private Ejeres Raadighed over „Fredsskovene“, hvis uforringede Opretholdelse i § 15 er foreskrevet som en urokkelig Grundlov“.

Praktiske og frisindede som Tankerne, der ligger til Grund for Skovforordningen af 27/9 1805, helt igennem er, foreskriver disse gennem denne ikke „uforringet Opretholdelse“. I § 15 nævnes, at Skovene¹⁾ skal „vedligeholdes“ og de nærmere Regler for Vedligeholdelsen og Fredningen er iøvrigt i Forordn. fastslaaet i følgende absolutte Bestemmelser:

- 1) at Skovene ikke maa hugges for Fode (§ 14),
- 2) at Skovenes skal fredes for Kreaturer og Høslet samt skal indhegnes forsvarligt (§ 15) og
- 3) at Skovene ikke maa forhugges, saaledes at ung Skov deri ved naturlig Besaaing af de tilbageblivende Træers Frø ikke kan opelskes (§ 19).

Forordn. kræver altsaa et vist Minimum for Skovenes Tilstand, hvilket efter Naturforholdene maa veksle fra Sted til Sted. Skovejeren maa godt forbedre sin Skov ud over dette Minimum — og saa bringe den ned igen til den lovbefalede Tilstand.²⁾

Nævnte Minimum er atter noget helt andet end „Normal-skovstilstand“, hvilket nedenfor skal paavises.

At Skovenes egentlige Drift — samt Dispositioner angaaende Driftsform — overlades til Skovejeren selv, fremgaar yderligere af Forordn.s § 17, hvori staar: „Det overlades til Skovejeren selv, paa hvilken Maade han vil gaa frem med ung Skovs Opelskning, enten ved at opelske ung Skov i hele Skoven eller, i Tilfælde af, at han ved regulære Hugster vil benytte Skoven, ved alene at opelske ung Skov dér, hvor Hugsten forstmæssigen foretages“. Ved sidstnævnte Udtryk „regulære Hugster“ og „dér, hvor Hugsten forstmæssigen foretages“, maa forstaas, at afdelingsvis Renafdrift med efterfølgende Nykultur kan foretages, naar det sker forstmæssigt for-

¹⁾ Naar der i det følgende tales om Skove, menes i de fleste Tilfælde „Fredskove“.

²⁾ En Højesteretsdom for ikke saa længe siden konstaterede et saadant Minimum for en Skovejendom og frifandt Ejeren for Administrationens Tiltale.

svarligt (f. Eks. ogsaa ved Plantning af Naaletræ efter Bøg etc. Forøvrigt blev det meget alm. benyttet gennem hele forrige Aarh. at komplettere og arrondere Fredsskovene bl. a. ved Plantning af Naaletræ — ogsaa paa ikke fredskovspligtigt Areal).

I nævnte Artikel gaas der fejltagtigt ud fra, at Skovforordningen forlanger, at Skovene skal opretholdes i „Normaltilstand“, og at Ejerne kun er berettigede til at udtage aarligt Normaludbytte. Det paastaas endvidere, at Skovenes fremtidige normale Afgroeder retslig set maa betragtes som en Del af Skovens „Substans“ ganske som Skovbunden, hvorefter den er fremgaaet som Naturgenstand“.

Dette staar der ikke noget om i Skovlovgivningen. Ny Ejere, der ved Køb (ikke ved Arv) kommer i Besiddelse af Skov, er underkastede det i Forordn.s § 20 foreskrevne særlige 10 Aars Tilsyn. Men iøvrigt er Paastanden baade retlig, naturhistorisk og skovbrugshistorisk urigtig. Begrebet „Normalskov“ hører ikke Retsvidenskaben til, men hører hjemme i Skovbrugslæren, og er Udtryk for en Skovtilstand under Forudsætning af en given Skovdrift. Normalen veksler saaledes meget fra Tid og Sted efter den Skovdrift, der netop efter Ejerens Forholdt findes bruges. Skovejeren maa drive sin Skov i gammeldags „Plukhugstdrift“ med ringe Træmasse af daarlig Kvalitet, eller i moderne „Plukhugst“ med ringe Træmasse og forbedret Kvalitet. Han maa drive den i „Periodedrift“ med svag Hugst (stor Besætning) eller med stærk Hugst (mindre, i Reglen bedre Besætning). Endvidere med „naturlig Foryngelse“ eller med „kunstig Foryngelse“ (Saaning, Plantning, Planteudvalg) o. s. v. o. s. v.

Naar nu nævnte Minimum efter Loven skal holdes, saa er Forholdet det, at det i Reglen kan betale sig at gøre mere ud af Skovdriften, end Loven netop fordrer, selv i de Tilfælde, hvor Skovdrift i helt fri Drift ikke kunde betale sig. En saakaldet „Normalskov“ er derfor i de fleste Tilfælde rigere besat med Træer end efter Loven nødvendigt.¹⁾ En saadan Margin bør formentlig indrømmes det Initiativ og Ansvar, der maa raade i enhver privatøkonomisk Virksomhed. Ud fra saadanne Principer er Skovforordningen givet. Forordningens Fader, Statsminister C. D. F. Reventlow, mente, at Skovbrug kunde betale sig, og han var mellem de Skovbesiddere, der allerede

¹⁾ Nogle Skove er endda betydelig rigere besat med Træmasse end selve Normalskoven angiver.

før 1805 havde indrettet rationel Drift i sine Skove, hvor Indfredningen var begyndt allerede 1775. Forordningen var kun tænkt som en midlertidig Nødslov. Indtil Nutiden har man jo imidlertid ladet den „milde Tvang“, som Forordn. paalægger, blive staaende, og Resultatet deraf — i Forbindelse med Ejernes Bestræbelser og Interesse for Skovbrug — er dette, at Danmarks Skove og Skovbrug — ogsaa i Forhold til Udlandets — er i ret høj Kurs.

Selv uden større faglig Indsigt i Skovbrug skulde det synes forstaaeligt, at danske Skoves Bevoksninger i Intensitet og Kvalitet som Følge af Skovejernes frivillige private Driftsindsud og ved forstligt Arbejde indeholder en betydelig Kapital i opsparet Arbejde. Der kan tages megen Trækapital ud, før man kommer i Konflikt med Skovforordningens Ordlyd og Aand.

Med Hensyn til „Fredskovsbaandets“ Indflydelse paa Skovenes Værdi i Handel og Vandel, da virker dette naturligvis nedsættende paa Værdien, men for Skove, der er i god Driftstilstand, anser jeg ikke Værdinedsættelsen for ret stor.

Da Hr. Godsinspektør *Berthelsens* Fremstilling af Emnet som nævnt hviler paa alt for mange urigtige Forudsætninger, og da der næppe heller er Mulighed for megen Tilnærmelse f. Eks. mellem Hr. Godsinspektørens Standpunkt og forstlig Sægtkundskab, skal jeg ikke komme nærmere ind paa en Diskussion af Artiklens øvrige Indhold, der ogsaa af og til synes noget kværunderende. Jeg skal til Slut blot nævne et Eksempel paa Hr. Godsinspektørens Argumentationer:

S. 323—24 siges, at fra nogle Forstmænds Side indvendes, at de nuværende danske Skove ikke er „Naturskove“, men i det væsentlige „Kulturskove“, . . . — at Træbestanden indenfor Skovbruget derfor nærmest kan sammenlignes med Kvægbesætninger indenfor Landbruget . . .“ Hertil bemærker saa min ærede Modstander, at „hvad angaar Sammenligningen mellem Træbestand og Kvægbesætning, da er denne næppe vel overvejet, allerede fordi man meget vel kan tænke sig et kvægløst Landbrug, hvilket ikke er ualmindeligt, men absolut ikke et træløst Skovbrug“.

All right! Lad os saa netop lade være med at sammenligne med det kvægløse Landbrug og holde os til Sammenligningen med det mere almindelige kvægbesatte Landbrug.

O. G. Konradsen, Skovrider.